

Terugblik Online Kenniscafé GV Thuis - donderdag 21 mei 2026

Putten uit andere bronnen: de geestelijk verzorger als ondernemer

Een avond vol inspiratie en uitwisseling

Op donderdagavond 21 mei 2026 organiseerde de Werkveldraad GV Thuis van de VGVZ, in samenwerking met VSCL, een online kenniscafé rondom het thema *“Putten uit andere bronnen: de geestelijk verzorger als ondernemer”*. Centraal stond de vraag hoe geestelijk verzorgers in de eerste lijn financiering kunnen vinden voor hun werkzaamheden buiten de bestaande VWS-subsidie om.

Het werd een levendige en inspirerende avond waarin geestelijk verzorgers, coördinatoren en andere betrokkenen ervaringen, ideeën en praktijkvoorbeelden met elkaar deelden. Daarbij kwamen uiteenlopende financieringsmogelijkheden voorbij, zoals fondsen, projectsubsidies, gemeentelijke middelen, particuliere financiering en samenwerking met maatschappelijke en culturele organisaties.

Actuele ontwikkelingen binnen GV Thuis

Na een welkom door Godelieve van Liebergen en een introductie door gespreksleider Jorika Baarda, nam Bo van Aalst namens de VSCL de deelnemers mee in de actuele ontwikkelingen rondom GV Thuis. Zij vertelde over de samenwerking van de vijftien Centra voor Levensvragen en de verschillende werkgroepen die zich bezighouden met thema's als financiering, innovatie, beleid en professionalisering.

Bo lichtte toe dat de VSCL momenteel werkt aan een notitie over de financiering van GV thuis. Daarbij staat een belangrijk uitgangspunt centraal: existentiële problematiek en spiritualiteit maken integraal onderdeel uit van gezondheid, ziekte en menselijk functioneren. Volgens de VSCL hoort geestelijke verzorging daarom niet thuis in een tijdelijk of vrijblijvend domein, maar vraagt het om structurele maatschappelijke inbedding. Zoals Bo benadrukte, lag die opdracht ook aan de basis van de huidige subsidieregeling voor geestelijke verzorging thuis vanuit het ministerie van VWS: *“De oorspronkelijke opdracht vanuit het Rijk was dat er een goede financiering zou komen voor GV thuis.”*

Een ander verhaal

Ze vertelde dat binnen de vereniging bewust gewerkt wordt aan een ander verhaal over geestelijke verzorging: niet alleen als onderdeel van zorg of welzijn, maar als een eigen maatschappelijk domein dat toegankelijk moet zijn voor iedereen. Daarbij wordt ook gekeken naar passende vormen van financiering en samenwerking. Bo benoemde dat er tegelijkertijd onzekerheid én vertrouwen leeft binnen het werkveld: *“We zitten in een fase waarin we zoeken. We weten het niet precies, maar ondertussen ontstaan er ook hele nieuwe financieringsstromen en plekken waar we inzetten doen.”*

Ook werd gesproken over de zichtbaarheid van het vak. Veel deelnemers herkenden dat mensen nog niet altijd weten wat een geestelijk verzorger doet. Na het delen van ervaringen en manieren om hiermee om te gaan werd benadrukt dat juist eenvoudige taal, ontmoeting en samenwerking helpen om het vak duidelijker en toegankelijker zichtbaar te maken. Zoals één deelnemer zei: *“Als mensen eenmaal ervaring hebben met een geestelijk verzorger, dan werkt dat als een soort aanbeveling.”*

Ondernemerschap en samenwerking

Vervolgens vertelde Anne Stael van Centrum voor Levensvragen Rotterdam en omstreken over haar ervaringen als manager van een Centrum voor Levensvragen. Vanuit verschillende praktijkvoorbeelden liet zij zien hoe belangrijk netwerkopbouw, samenwerking en zichtbaarheid zijn bij het ontwikkelen van nieuwe financieringsmogelijkheden voor geestelijke verzorging thuis.

Anne vertelde hoe haar centrum actief aansluiting zoekt bij maatschappelijke thema's zoals suïcidepreventie, mentale gezondheid en ondersteuning van kwetsbare inwoners. Daarbij wordt samengewerkt met gemeenten, welzijnsorganisaties, zorgpartners en regionale netwerken. Zij benadrukte dat financiering vaak niet begint bij een subsidieaanvraag, maar bij de vraag welke maatschappelijke bijdrage geestelijke verzorging kan leveren: *“Ik zoek eigenlijk niet naar financiering. Ik begin telkens bij de vraag: waar is zingeving hier van belang?”*

Ook vertelde zij over de praktijk van het ondernemen binnen GV Thuis. Nieuwe projecten en samenwerkingen vragen volgens haar om veel geduld, relatiebeheer en doorzettingsvermogen. Zoals zij treffend zei: *“Het is eindeloos veel geduld hebben en beleefd blijven, maar toch achter de broek aan blijven zitten.”* Daarbij maakte Anne duidelijk dat veel ontwikkeling begint met investeren in contacten en samenwerking, vaak nog voordat daar financiering tegenover staat.

Daarnaast werd gesproken over de meerwaarde van samenwerking binnen een Centrum voor Levensvragen. Deelnemers benadrukten dat collegiale samenwerking helpt om kennis, ervaringen en netwerken met elkaar te delen. Zoals één van hen verwoordde: *“Je hoeft het wiel niet alleen uit te vinden.”* Daarbij werd ook benoemd dat geestelijk verzorgers gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor de verdere ontwikkeling en zichtbaarheid van het vak: *“We hebben samen iets te doen.”*

Praktijkvoorbeelden uit West-Brabant Oost

In het tweede deel van de avond vertelde Marianne Merckx van Centrum voor Levensvragen Zinvol over haar praktijkervaringen binnen GV Thuis. Zij gaf een inkijkje in hoe CvL Zinvol werkt met subregionale teams waarin geestelijk verzorgers niet alleen gesprekken voeren, maar ook actief bezig zijn met netwerkopbouw, samenwerking en lokale zichtbaarheid.

Marianne vertelde hoe haar centrum naast de reguliere subsidieregeling ook werkt met particuliere cliënten en samenwerkingen met maatschappelijke en culturele organisaties, zoals bibliotheken, musea en filmhuizen. Daarmee wil zij geestelijke verzorging nadrukkelijk verbinden met het dagelijks leven en met bredere maatschappelijke thema's. Zoals zij zelf zei: *“Ik vind het een mooie ontwikkeling dat levensvragen niet meer enkel uit de zorg en ziekte context komen maar gewoon over het hele leven gaan.”*

Ook de inzet van vrijwilligers kreeg aandacht in haar verhaal. Marianne beschreef hoe vrijwilligers en ondersteuners een belangrijke aanvullende rol kunnen spelen binnen het werkveld: *“Dat is echt kapitaal.”* Volgens haar maakt juist die samenwerking het mogelijk om breder aanwezig te zijn in de samenleving en meer mensen te bereiken.

Daarnaast sprak zij open over de kansen én uitdagingen van samenwerking met gemeenten en lokale partners. Daarbij benadrukte zij dat ondernemerschap binnen GV Thuis vaak begint met zichtbaar zijn, relaties opbouwen en aansluiten bij wat er lokaal speelt. Haar verhaal maakte duidelijk hoe breed inzetbaar geestelijke verzorging kan zijn wanneer verbinding wordt gezocht met andere maatschappelijke domeinen.

Veel herkenning en inspiratie

Gedurende de avond bleek hoe een ogenschijnlijk simpele vraag enorm veel herkenning, inspiratie en praktische ideeën kan oproepen rondom ondernemerschap binnen GV Thuis. In een open gesprek deelden deelnemers ervaringen, tips en voorbeelden uit de praktijk, waarbij zichtbaar werd hoe verschillend de Centra voor Levensvragen in het land georganiseerd zijn. Juist die diversiteit aan werkwijzen, samenwerkingen en regionale accenten werd als inspirerend ervaren. Zoals één van de deelnemers zei: *“De ene ervaring roept weer nieuwe ervaringen op.”*

Tegelijkertijd werd duidelijk dat veel geestelijk verzorgers nog pionieren in een werkveld dat volop in ontwikkeling is. Knelpunten zoals structurele financiering, de positie van zelfstandige geestelijk verzorgers en aanvullende routes zoals de NVPA kwamen daarbij ook aan bod. Juist daarom werd het belang van samenwerking, kennisdeling en gezamenlijke positionering meerdere keren benadrukt. Ondanks de uitdagingen werd vooral zichtbaar hoeveel creativiteit, betrokkenheid en initiatief er al aanwezig is binnen het netwerk. Zoals een deelnemer treffend verwoordde: *“We doen allemaal maar wat — maar laten we ook zien hoeveel we eigenlijk al doen.”*

Afsluiting en vervolg

De avond werd afgesloten met het delen van één woord dat deelnemers meenamen uit het kenniscafé. Woorden als *inspiratie*, *verbinding* en *netwerk* werden het meest genoemd. Daarnaast klonk duidelijk de wens om elkaar vaker te ontmoeten en dit thema verder uit te diepen.

De positieve reacties maakten zichtbaar hoeveel behoefte er leeft aan verdere uitwisseling en samenwerking. Daarom werd voorgesteld om in het najaar opnieuw een bijeenkomst rondom dit thema te organiseren, mede op basis van de inventarisatievragenlijst over financieringsbronnen. Ook werd geopperd om deze vragenlijst breder uit te zetten binnen het werkveld. Daarmee vormde het kenniscafé niet alleen een moment van kennisdeling, maar ook een uitnodiging om samen verder te bouwen aan de toekomst van GV Thuis.

Handige links en gedeelde bronnen

Tijdens de bijeenkomst werden verschillende websites, hulpmiddelen en initiatieven gedeeld die deelnemers graag wilden terugzien in het verslag:

- [FindNFund](#): gratis toegankelijke database met verschillende typen fondsen. De zoekterm *geestelijke verzorging* levert al meerdere relevante fondsen op.
- [Katalys](#) – ondersteuning voor lokale initiatieven
- [Werkboek](#) ‘Verder vormgeven aan geestelijke verzorging in de thuissituatie’
- [Collectieve verzekeringen VGVZ](#) – DBA advies
- [Mentale Gezondheidsnetwerken Nederland](#)